

מִסְטָרָא דִּימִינָא, עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא אַחִיד בְּתַרְוֵיהּ, וּבִיהּ קוֹרִין קְרִיאַת שְׁמַע בְּשַׁחֲרִית, דְּאִיהִי שְׁכִינְתָא בַת עֵין.

וְהָבִי קְרִיאַת שְׁמַע דְּעַרְבִית צְרִיכִין לְיִיחָדָא לָהּ בְּעֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, כְּמָה דְתַקִּינוּ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, לְקִרוֹת קְרִיאַת שְׁמַע בְּפַכְכִּים דְּאִינוּן בִּינוּנִים (כְּנוּיִים), דְּהָכִי אוּקְמוּהוּ, לֹא מִן הַפַּכְכִּים הַנִּרְאִים בַּיּוֹם, וְלֹא מִן הַפַּכְכִּים הַנִּרְאִים בַּלַּיְלָה, אֲלֵא מִן הַבִּינוּנִים, דְּאִינוּן מִסְטָרָא דְעֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, הָא הָכָא תִּלְת גְּוֹנִין בְּשֶׁרְגָא, שְׁכִינְתָא נִר דְאִתְאַחַדְת בְּהוּן, (מְשַׁלֵּי ו' כג) כִּי נִר מְצוּה וְתוֹרָה אוֹר, אוֹר דָּא אוֹרֵייתָא דְבְכַתְב, דְּאִיהִי נְשֻׁמַּת אָדָם, דְנִהִירַת עַל גֵּר, עַל תְּרוּיָהּ אֲתָמֵר, (בְּרַאשִׁית א טז) אֵת הַמָּאוֹר הַגָּדוֹל לְמַמְשַׁלַּת הַיּוֹם, וְאֵת הַמָּאוֹר הַקָּטָן לְמַמְשַׁלַּת הַלַּיְלָה.

גְּוֹן חוּר בִּיה א"ל מְלֹךְ יוֹשֵׁב עַל פְּסַא רַחֲמִים וּמִתְנַהֵג בְּחִסְדוֹת, גְּוֹן תְּכֵלֶת כְּרִסְיָא דְדִין, דְּאִינוּן אִימָא עֲלָאָה אִימָא תַתָּאָה, אֵהִי"ה אֲדִנִּי, מְלֹךְ דְאִחִיד בְּתַרְוֵיהּ יְהו"ה יְהו"ה, עֲלִיה אֲתָמֵר (מְשַׁלֵּי ל' ד) מַה שְּׁמוֹ וּמַה שְּׁם בְּנוֹ כִּי תִדַע, וְאִינוּן חֲכָמָה וְעֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, מִסְטָרָא דְדִין אָמֵר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲנִי אֲמִית (דְּבָרִים ל"ב לט), וּמִסְטָרָא דְכְרִסְיָא דְרַחֲמֵי אָמֵר קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא וְאַחֲיָהּ, וּבְגִין דָּא תִלְמִידֵי חֲכָמִים כַּד הוּוּ מִסְתַּפְּלִין בְּגוֹן תְּכֵלֶת דְּעִינָא הוּוּ מְעַנִּישִׁין בִּיה, כְּמָה דְאוּקְמוּהוּ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, בְּכָל מְקוֹם שְׁנַתְנוּ חֲכָמִים עֵינֵיהֶם אוֹ מִיתָה אוֹ עוֹנֵי.

דְּבַגְוֹן חוּר מִתְלַבֵּשׁ א"ל מִן מִיכָא"ל שֶׁר הַחֲסֵד, וְתַחֲוִיתִיה נְחֵשׁ, וּפּוֹרֵץ גְּדֵר יִשְׁכְּנוּ נְחֵשׁ, בְּגוֹן סוּמַק אֲתִלְבֵּשׁ גְּבִרִיא"ל שֶׁר הַגְּבוּרָה, וְתַחֲוִיתִיה שְׂרָף, בְּגוֹן יְרוּק אֲתִלְבֵּשׁ אוֹרִיא"ל נוֹרִיא"ל שֶׁר שְׁלוֹם, וְתַחֲוִיתִיה עֲקָרְב, בְּגוֹן אוֹכֶם אֲתִלְבֵּשׁ רַפָּא"ל שֶׁר דְשְׁכִינְתָא, וְתַחֲוִיתִיה צְמָאוּן.

וּבְכָד אֲתֵר דְהוּוּ מִסְתַּפְּלִין בְּגוֹן חוּר הוּוּ מְחִי, וּבְזִמְנָא דְאֲסַתְלַק יְהו"ה מִכְרִסְיָא דְדִין וּמִכְרִסְיָא דְרַחֲמֵי, לִית תַּמָּן עוֹנֶשׂא וְלֹא אַגְרָא, וּבְגִין דִּיהו"ה אֲסַתְלַק בְּמִזְלָא קְדִישָׁא עֲלָאָה דְאִיהוּ כְּתֵר עֲלָאָה, בְּהֵהוּא זְמַנָּא בְּנֵי חִיִּי וּמְזוּנֵי לָאוּ בְזִכּוּתָא תִּלְיָא מִלְתָּא, אֲלֵא בְּמִזְלָא תִּלְיָא מִלְתָּא, וּבְהֵהוּא זְמַנָּא הַפֵּל תְּלוּי בְּמִזְל וְאַפִּילוּ סִפֵּר תוֹרָה בְּהִיכָל, מַה דְהוּוּ קְרוֹב יְהו"ה לְכָל קוֹרְאֵיו, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אֲתָמֵר בִּיה (קֵהֶלֶת ז' כד) רַחוּק מַה שְּׁהָיָה, וְעַמֵּק עַמֵּק מִי יִמְצְאוּנוּ, לִית מָאן דְאֲשִׁיג לִיה אֲלֵא בְּחֲכָמָה וּבְבִינָה, וּבְגִין דָּא כַד אֲסַתְלַק לְהֵהוּא אֲתֵר לֹא מְשִׁיגִין לִיה בְּכָל סְפִירָן, אֲלֵא בְּחֲכָמָה וּבְבִינָה, דְאִינוּן י"ם י' חֲכָמָה מ' בִּינָה, וּבְגִין דָּא רַחוּק מַה שְּׁהָיָה, וְעַמֵּק עַמֵּק מ"י יִמְצְאוּנוּ, וְרָזָא דְמִלָּה (מַלְכִים א' כט) קְרוֹבִים אֵל יְהו"ה אֵלֵהִינוּ. וְכַד אֲסַתְפֵּל דוֹד בְּרוּחָא דְקוּדְשָׁא, וְחִזָּא דְאֲסַתְלַק לְאִי"ן בְּגִלוּתָא בְּתַרְאָה,

אמר עלייהו (תהלים קכד א) אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי, אי"ן א' פתר עלאה י' חכמה ו' בינה, חזא דלא הוו משיגיין ליה, אלא בתלת צלותין דתקיננו אבהן, דאתקריאו הרי יהו"ה, אמר עלייהו אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי, עזרי מעם יהו"ה, דא מלך יושב על פסא רחמים, וכסא דין אסתלק מתמן, ודא יהו"ה דאיהו מלגאו דכל ספירה וספירה, עליה אתמר (ד"ה א כט) לך יהו"ה הגדולה והגבורה וגומר, בעשר ספירן שבח ליה דוד, בגין דאיהו לגו מפלהו, ואיהו מלבר דכל ספירה וספירה, ואיהו בין כל ספירה וספירה, לא אשתני בכל אתר.

אית עיינין מפמה גוונין, כגון ארגמן רגמן, ר' רפא"ל, ג' גבריא"ל, מ' מיכא"ל, ו' נוריא"ל, ורזא דמלה מרפכו ארגמן (שיר ה ו), א' אור דנהיר באלין ארבע גוונין, א' אורפניא"ל ואיהו (דף קכז ע"ב) מטטרו"ן, אור פניא"ל, ובגין דא אתקרי שר הפנים, ואיהו רזיא"ל ואיהו אוריא"ל, דהכי סליק לחשבן רזיא"ל, ואיהו סליק לחשבן רמ"ח פקודין דאורייתא, כחשבן אברה"ם, ודא מלאך החסד, דמתמן, אורייתא אתייהיבת, הדא הוא דכתיב (דברים לג ב) מימינו אש דת למו, ואיהו ממונה על רזי אורייתא, והוא גלי עמיקתא ומסתרתא, ידע מה בחשוכא, בגין דחשף איהו לבושא דאור, וביה אל"י דאתמר ביה (שמות טו ב) זה אל"י ואנוהו, אור הוא ר"ז, וכל מאן דינדע בהו עליה אתמר (דניאל ד ו) וכל רז לא אגיס לך, ואיהו נהיר בגוון חור דעינא, ואיהו נוריא"ל נור דליק מסטרא דשמאלא, דתמן רי"ו גבורה, ומתמן פקודין דלא תעשה, פרסיא דרחמי לימינא פרסיא דדינא לשמאלא, עמודא דאמצעיתא כליל תרווייהו וביה יהו"ה, דכפל שמיא תרין זמנין יהו"ה יהו"ה, ומשה דאתאחיד ביה כפל שמיא משה משה, ובגין דא ואדעף ביש"ם (שמות לג יז) בתרין שמהן.

עיינין מרקמן נקידין בנקודין חורין, כגון נקודין דעל לול"א, אסתמר מניה רמאי איהו, ומאי דאיהו בנקודין סומקין אושיד דמא איהו, בנקודין ירוקין פעסן איהו מסטרא דמרה, בנקודין אוכמין גזלן איהו גנב, כל בישין דעלמא אית ביה, עיינין עמיקין אית בהון עומק טוב ועומק רע, האי לא ידע בר נש לביה, לביה עמוק עמוק מי ימצאנו, אם הוא עומק טוב לא יכיל בר נש למנדע חקמתיה, ואם הוא עם הארץ פמה עמוקין מחשבתין דיליה בישין, האי איהו קבר פתוח, הדא הוא דכתיב (תהלים ה י) קבר פתוח גרונם וכו', לשונם עמל ואון, אסתמר מעינא דא, בכל מה דאסתפל אתלטיא, איהו מסתפל לתפא למחשב כל מחשבין בישין, לית סופא לרשיעותיה.

עיינין גבֿהנין בהפּוֹכָא, עֲלִייהוּ אַתְמַר (יחזקאל א יח) וְגַבְיֵהֶן וְגַבְיָהֶן לְהֵם וְיִרְאֶה לְהֵם, וְגַבּוֹתֵם מְלֹאוֹת עֵינַיִם וְגוֹמֵר, כְּמָה דְעֵינַיִן עֲמִיקִין אֵינוֹן דִּינָא וּמוֹתָא, הֵכִי עֵינַיִן גַּבְהֵנִין אֵינוֹן חַיִּי וְרַחֲמֵי, וְאֵית עֵינַיִן גַּבְהֵנִין מְסֻטְרָא דֵההוּא דַּאֲתַמַּר בֵּיה (שמות טו א) כִּי גָאָה גָאָה, סוּס וּרְכָבוֹ רָמָה בָּיִם, וְאֵית מְנַהוֹן דַּאֲתַחֲזִיין גַּבְיָה (ג"א דַּאֲחִיחֲזִיין עַל גַּבִּי) רִוְחָא, וְאַחֲרֵינִין דַּאֲתַקְרִיאוּ גְאוּנִים בְּאוֹרֵייתָא, וְכִלְהוּ אֵית לֹון עֲקָרָא לְעִילָא, וּבְגִין דָּא וְגַבְיֵהֶן וְגַבְיָה לְהֵם וְיִרְאֶה לְהֵם, מְסֻטְרָא דֵההוּא דַּאֲתַמַּר בֵּיה (קהלת ה ז) כִּי גַבְיָה מְעַל גַּבְיָה שְׁמַר, וְדָא מְרַפְכָּה לְעִילָא מִן מְרַפְכָּה, וְגַבְיָהִים עֲלֵיהֶם, הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב (ישעיה כב א) מִשָּׂא גֵיָא חֲזִיוֹן מַה לָּךְ אִיפָּה כִּי עֲלִית כְּלָךְ לַגְּגוֹת, וְאַלִּין אֵינוֹן דְּרַכְבִּין עַל מְרַפְכּוֹת.

וְעוֹד וְגַבְיֵהֶן אֵלִין אֵינוֹן אוֹפְנִים, דַּאֵינוֹן כְּגוֹוֹנָא דַּאֲתוֹוֹן, וְגַבְיָה לְהֵם אֵלִין אֵינוֹן שְׂרָפִים דַּאֵינוֹן לְקַבֵּל טַעֲמֵי דְלְעִילָא, כְּתָרִין עַל אֲתוֹוֹן, וְגַבּוֹתֵם מְלֹאוֹת עֵינַיִם אֵלִין נְקוּדִין, דַּאֲתוֹוֹן מְלֹאוֹת עֵינַיִם מְנַיִהוּ, כְּמָה דַּאֲתַמַּר (זכריה ד י) עֵינַי יְהוָה הִמָּה מְשׁוֹטְטִים בְּכָל הָאָרֶץ, מֵאִי לְאַרְבַּעַתֶּם, אֵלִין תִּלַּת חִיוֹן, אֵינוֹן דַּאֲתַקְרִיאוּ בְּשֵׁמָא דִּיהוָה, תִּלַּת זְמַנִּין כְּגוֹוֹנָא דָּא יְהוָה יְהוָה יְהוָה הִי, אֵלִין אֵינוֹן אַרְבַּע אַנְפִּין לְכָל סִטְר לְכָל חִיָּה, וְגַבּוֹתֵם מְלֹאוֹת עֵינַיִם כְּגוֹוֹנָא דָּא $\text{וְגַבְיָהֶן וְגַבְיָהֶן לְהֵם וְיִרְאֶה לְהֵם}$ הָא הֵכָּא שְׂבָעִים וְתָרִין עֵינַיִן דַּאֵינוֹן לְקַבֵּל שְׂבָעִים סְנֵהֲדָרִין, וּמִשָּׂה וְאַחֲרָן עַל גַּבְיָהוֹן, אֵלִין אֵינוֹן וְגַבְיֵהֶן וְגַבְיָה לְהֵם. (דף קכח ע"א) כְּגוֹוֹנָא דָּא $\text{וְגַבְיָהֶן וְגַבְיָהֶן לְהֵם וְיִרְאֶה לְהֵם}$ הָא הֵכָּא חֲמִשׁ וְאַרְבַּעִין עֵינַיִן כְּחֻשְׁבַּן אָדָם וְאֵינוֹן יְהוָה הו"ו הו"י וְהו"י. וְעוֹד וְגַבְיֵהֶן דָּא שְׂכִינְתָא דַּאֵיהִי עַל גַּבִּי חִיוֹן וּמִשְׁרִיין כְּלָהוּ, הֵדָּא הוּא דְכַתִּיב (תהלים קג יט) וּמְלַכּוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, וְגַבְיָה לְהֵם דָּא עֲמוּדָא דַּאֲמַצְעִיתָא, דְּשְׂכִינְתָא אֵיהִי עַל גַּבִּי אוֹפְנִים, וְעֲמוּדָא דַּאֲמַצְעִיתָא דַּאֵיהִי כְּלִיל שִׁית סְפִירָן עַל גַּבִּי חִיוֹן, דַּאֵיהִי כְּלִיל לֹון מְסֻטְרוּן, וְדָא אֵיהִי כִּי גַבְיָה מְעַל גַּבְיָה שְׁמַר וְגַבְיָהִים עֲלֵיהֶם (קהלת ה ז) אֵלִין אֵינוֹן אַבָּא וְאִמָּא, כְּתָרָא עַל רַאשֵׁהוֹן, דַּאֵינוֹן עַל גַּבִּי שְׂרָפִים דְּתַלְיִין מְפָרְסִיא.

וְעוֹד וְגַבְיֵהֶן דָּא אִמָּא עֲלָאָה, דַּאֵיהִי עַל גַּבִּי סְפִירָן דַּאֵינוֹן תְּחוּתָהּ, דְּמִינָה כָּל אֲתוֹוֹן, וְגַבְיָה לְהֵם דָּא חֲכָמָה, דְּמַתְמָן נְקוּדִין, וְיִרְאֶה לְהֵם דָּא כְּתָרָא דְתַמָּן טַעֲמֵי, וְגַבּוֹתֵם מְלֹאוֹת עֵינַיִם, אֵינוֹן אוֹר צַח אוֹר מְצוּחָצַח אוֹר קְדָמוֹן, וְכְמָה נְהוּרִין דְּתַלְיִין מְנַיִהוּ דְנְהָרִין מְלָגָאוּ, כְּנִשְׁמַתָּא בְּגוּפָא.

וְעוֹד וְגַבְיֵהֶן אֵלִין אֵינוֹן שְׂבָעָה גַלְדֵי עֵינָא, דַּאֵינוֹן דָּא עַל גַּב דָּא כְּגַלְדֵי בְּצָלִים, וְגַבְיָה לְהֵם דָּא עֵינָא דַּאֵיהִי כְּלִיל כָּל גְּוֹוִנִין, וְגַבּוֹתֵם מְלֹאוֹת

עינים אליו פנפי עינא ועפעפי וכווי עינא, דארבע גוונין אית בעינא לקבל ארבע אנפין דכל חיה, ותריין פנפי עינא דאינון עפעפים, ותרי כרוכי עינא, אינון לקבל ארבע גופין דכל חיה, ובאלין ארבע גוונין דעינא נהרין ארבע אתוון יהו"ה, ובארבע פנפי עינא נהיר אדנ"י, דא איהו פי גבוה מעל גבוה שמר, וגבהים עליהם (שם) אליו אינון יהו"ה אהי"ה אפא ואימא.

ועוד עינין גבוהין מסטרא דימינא, ועינין עמיקין מסטרא דשמאלא, דא ענו ודא ביישן, מסטרא אחרא דא גס רוח ודא עז פנים, כרוכי עינא ועפעפי עינא עליהו אתמר (שמות כה ב) והיו הכרוכים פורשי כנפים למעלה, סוככים בכנפיהם על הכפרת, דא כפורתא דעינא, תלת גוונין דעינא אינון אהי"ה יהו"ה אדנ"י, כלל ופרט וכלל, ואינון יחודא ברכה קדושה, וסימן יעננו ביום קראנו (תהלים כ ט), דהכי סליק חשבון תלת שמהן אליו כחושבן יב"ק, אהי"ה פתר עלאה, יהו"ה עמודא דאמצעיתא, אדנ"י שכינתא תתאה, אדנ"י כלל (נ"א יהו"ה), אהי"ה פרט, יהו"ה (נ"א אדנ"י) וכלל.

ועוד עינא כגוונא דגופא, תריין כרוכי דיליה כגוונא דתריין שוקין, תריין עפעפי עינא לקבל תריין דרועין, אליו מספכין ואליו פרחין, ואית כרוכי עינא רברבין ועינא זעירא ואית כרוכי עינא זעירין ועינא רברבא, בגין דא אמר לאהרן ולבש הכהן מדו בד (ויקרא ו ג), ואוקמוהו מארי מתניתין, מאי מדו כמדתו, הכי צריכין לבושי עינא דאינון כרוכי עינא, דאינון דו פרצופין כתנות עור, דיהוין כמדא דעינא.

ובגין דא (דברים כה יג) לא יהיה לה בביתה אבן ואבן איפה ואיפה גדולה וקטנה, דגודל איהו מדה לעינין לחוטמא לשפון לאודנין לפומא, האי איהו מדה דכלא, ובגין דא אמר קרא (שמות כו ב) מדה אחת לכל היריעות, ועל פנפי עינא אתמר (תהלים קד ד) עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לוהט, אליו אינון גווני עינא, ולקבל תריין פנפי עינא אינון תריין שפון דפתחין וסגריין, ולקבליהו תריין פנפי ריאה, ועינא לקבל לבא דאיהו אש לוהט, ובכנפי ריאה רוחא דנשיב בהון, עליהו אתמר עושה מלאכיו רוחות.

וכר אבר ואבר ברא ליה קודשא בריה הוא במדה במשקל, ואם תשפח עינין חד זעיר וחד רברבא, לאו איהו דא במשקל ובמדה, שקרן איהו, אסתמר מיניה, או אם עינין רברבין ופומא זעירא, וחוטמא אריכא ואנפין זעירין, (נ"א עקימין) דלא אזלין כלהון במדה, עינין וחוטמא ואנפין